

Årsredovisning 2023

ÖSTERSJÖSTIFTELSEN

STIFTELSEN FÖR FORSKNING INOM OMRÅDEN MED
ANKNYTNING TILL ÖSTERSJÖREGIONEN OCH ÖSTEUROPA

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Stiftelsens forskningsstöd 2023	5
Den ekonomiska förvaltningen 2023	9
Resultaträkning	15
Balansräkning	16
Noter	19

Omslag: Oodibiblioteket i Helsingfors. Foto: Subodh Agnihotri

Förvaltningsberättelse

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa (Östersjöstiftelsen), organisationsnummer 802400-4155, inrättades av den svenska regeringen den 23 juni 1994. Stiftelsen hade 2023 sitt säte i Huddinge kommun. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor.

Stiftelsen tillkom genom en avsättning av ett kapital på knappt 1,3 miljarder kronor av de så kallade löntagarfondspengarna. Stiftelsens totala kapital uppgick i december 2023 till ca 8,4 miljarder kronor.

Stiftelsens ändamål är att stödja forskning, forskarutbildning och akademisk infrastruktur med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa vid Södertörns högskola. Enligt stiftelsens stadgar får det ursprungliga kapitalet inte förbrukas utan endast kapitalavkastningen användas till stiftelsens ändamål.

Östersjöstiftelsens forskningsfinansiering består av två huvudsakliga finansieringsmodeller.

Medel till enskilda forskare och forskargrupper

Två- och treåriga projekt, postdok-projekt, storprojekt, nätverksbidrag, konferensstöd, samt publiceringsstöd. Enskilda forskare ansöker om dessa medel direkt till stiftelsen. Ansökningarna bereds av stiftelsens forskningsdelegation.

Medel till Södertörns högskola

Bland annat professurer inom Östersjö- och Östeuropaprogrammet, Centre for Baltic and East European Studies (CBEES), forskarutbildning, bibliotek och laboratorier. Rektor för Södertörn ansöker om dessa medel.

Styrelsen

Styrelsen är Östersjöstiftelsens högsta beslutande organ och utses av regeringen (två ledamöter) och av styrelsen själv (sju ledamöter). En ledamot föreslås av styrelsen själv, övriga sex ledamöter föreslås av Kungl. Vetenskapsakademien, universitet och högskolor samt myndighetscheferna för Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Vinnova.

Östersjöstiftelsens styrelse 2023

- Peter Hedström, professor Linköpings universitet, ordförande, tillträdde 2023-07-07
- Ilkka Henrik Mäkinen, professor Uppsala universitet, vice ordförande
- Lars-Erik Edlund, professor Umeå universitet
- Anders Ljunggren, tidigare ambassadör
- Anna Malm Bernsten, senior konsult
- Stefan Nyström, avdelningschef Naturvårdsverket
- Linda Ryan Bengtsson, universitetslektor Karlstads universitet
- Karin Röding, ordförande, entledigades 2023-02-02
- Göran von Sydow, avgick 2023-02-02
- Katarina Leppänen, avgick 2023-04-18

Fr o m 2024-03-15

- Peter Hedström, professor Linköpings universitet, ordförande
- Ilkka Henrik Mäkinen, professor Uppsala universitet, vice ordförande
- Lars-Erik Edlund, professor Umeå universitet
- Anders Ljunggren, tidigare ambassadör
- Anna Malm Bernsten, senior konsult
- Stefan Nyström, avdelningschef Naturvårdsverket
- Linda Ryan Bengtsson, universitetslektor Karlstads universitet
- Laura Hartman, docent i nationalekonomi
- Romulo Enmark, f.d. rektor

Styrelsen sammanträdde nio gånger under 2023, och fattade fyra per capsulam-beslut.

På uppdrag av Östersjöstiftelsens styrelse arbetar en placeringsdelegation och en forskningsdelegation.

Placeringsdelegationen

Placeringsdelegationen har till uppgift att på styrelsens uppdrag svara för stiftelsens kapitalförvaltning enligt de beslut om ansvar och befogenheter som fastställs i den av styrelsen beslutade placeringspolicyn. Policyn revideras årligen och fastställdes senast 2023-12-05.

Verksamma i placeringsdelegationen under 2023:

T o m 2023-02-02

- Karin Röding, ordförande
- Åke Gustafson, ledamot
- Anna Malm Bernsten, ledamot, vice ordförande
- Stefan Nyström, ledamot

Fr o m 2023-02-02 (fr o m möte 2023-03-10)

- Anna Malm Bernsten, ledamot, vice ordförande, tf. ordförande
- Åke Gustafson, ledamot
- Stefan Nyström, ledamot

Fr o m 2023-07-01 (styrelsebeslut)

- Åke Gustafsson, ordförande
- Anna Malm Bernsten, ledamot, vice ordförande
- Stefan Nyström, ledamot, avgick 2023-11-23

Placeringsdelegationen sammanträdde elva gånger under 2023.

Forskningsdelegationen

Stiftelsens forskningsdelegation har till uppgift att bereda ansökningar i stiftelsens utlysningar av medel till projekt och postdok-projekt. Delegationen ska dessutom föreslå externa sakkunniga för granskning av ansökningar, läsa vetenskapliga slutredovisningar från forskningsprojekt, genomföra halvtidsuppföljningar av pågående projekt, vara rådgivande vid stiftelsens vetenskapliga utvärderingar, hålla strategimöten och bidra till att utveckla stiftelsens forskningsstöd.

Ansökningar om nätverksbidrag, konferens- och publiceringsstöd, samt storprojekt bedöms av särskilda bedömmarpaneler.

T o m 2023-02-02

- Katarina Leppänen, ordförande
- Natalia Ganuza, ledamot
- Bengt Larsson, ledamot
- Sverker Molander, ledamot
- Pille Pruulmann-Vengerfeldt, ledamot
- Martina Reuter, ledamot
- Krzysztof Stala, ledamot
- Göran von Sydow, ledamot

T o m 2023-04-18

- Katarina Leppänen, ordförande
- Bengt Larsson, vice ordförande
- Natalia Ganuza, ledamot
- Sverker Molander, ledamot
- Pille Pruulmann-Vengerfeldt, ledamot
- Martina Reuter, ledamot
- Krzysztof Stala, ledamot

Fr o m 2023-09-14

- Bengt Larsson, ordförande
- Natalia Ganuza, vice ordförande
- Sverker Molander, ledamot
- Pille Pruulmann-Vengerfeldt, ledamot
- Martina Reuter, ledamot
- Krzysztof Stala, ledamot
- Izabela Dahl, adjungerad
- Anna Persson, adjungerad

Forskningsdelegationen sammanträdde fyra gånger under 2023. Dessutom sammanträdde bedömmarpanelen för storprojekt två gånger, för konferens- och publiceringsstöd fyra gånger, samt för forskarnätverk en gång.

Stiftelsens forskningsstöd 2023

Östersjöstiftelsens mål och inriktning

Stiftelsen stöder forskning om Östersjöländerna och Östeuropa vid Södertörns högskola. Målet grundas i stiftelsens stadgar och är att:

Östersjöstiftelsens stöd till forskning, forskarutbildning och infrastruktur ska skapa högsta möjliga kvalitet i forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa vid Södertörns högskola.

Med Östersjöregionen avses Östersjön samt de områden som gränsar till detta hav. Med Östeuropa avses det postkommunistiska Central-, Syd- och Östeuropa. Östersjöstiftelsen finansierar inte forskning som utslutande berör Sverige eller svenska förhållanden.

Stöd kan dock ges för forskning som berör Sverige, eller länder helt utanför Östersjöregionen och Östeuropa, vid komparativa studier när det är vetenskapligt motiverat.

För att forskningen ska bedömas ha hög relevans för Östersjö- och Östeuropaområdet ska den konkret bidra till kunskapen om detta område. Forskning inom området som involverar samarbeten med forskare och forskningsinstitutioner samt andra aktörer i Östersjö- och Östeuropaområdet förstärker relevansen. Forskning vars huvudfråga är mer principiell, och där Östersjö- eller Östeuropaområdets betydelse inte motiveras av huvudfrågan, eller där kopplingen till området är indirekt, försvagar relevansen.

Stiftelsens medel till enskilda forskare och forskargrupper 2023

Enskilda forskare och forskargrupper kunde under 2023 ansöka om följande bidrag från stiftelsen:

Två- och treåriga projekt

Två- och treåriga projekt är stöd till en enskild forskare eller en mindre grupp av forskare som själva formulerar forskningsproblem, metod och genomförande och utför en väl definierad forskningsuppgift inom en begränsad tid. Samtliga forskare i forskargruppen ska ha doktorsexamen vid ansökningstillfället. Projektperioden är två eller tre år och det möjliga sökbara beloppet är maximalt två miljoner kronor per år.

69 ansökningar kom in, varav elva beviljades. Det ger en beviljandegrad på 16 procent. Sammanlagt beviljades 59 332 000 kronor, som kommer betalas ut under perioden 2024–2026.

Postdok-projekt

Med postdok-projekt avses stöd till en enskild forskare som nyligen har erhållit sin doktorsexamen. Stödet ska användas för att utföra en väl definierad forskningsuppgift inom en begränsad tid. Forskaren formulerar själv sitt forskningsproblem, metod och genomförande. Den sökande ska ha doktorsexamen och stödet kan sökas upp till tre år efter doktorsexamen. Lönemedlen omfattar 80–100 procent av heltidstjänst per år. Projektperioden är två år.

34 ansökningar kom in, varav fem beviljades. Det ger en beviljandegrad på 15 procent. Sammanlagt beviljades 13 571 000 kronor, som kommer betalas ut under perioden 2024–2025.

Storprojekt

Storprojekt är stöd till en forskargrupp bestående av minst fyra forskare, med en gemensam och väl sammanhållen forskningsuppgift. Storprojekt karaktäriseras av ett starkt internationellt inslag i forskargruppen. Inom ramen för en ansökan om storprojekt kan medel sökas till postdoktorer och doktorander. Projektperioden är fyra till fem år och anslagsbeloppet är maximalt 25 miljoner kronor. Storprojekt utlyses vartannat år.

11 ansökningar kom in, varav ett beviljades. Det ger en beviljandegrad på 9 procent. Sammanlagt beviljades 23 605 633 kronor, som kommer betalas ut under perioden 2024–2028.

Forskarnätverk

Forskarnätverk är stöd till att antingen skapa eller upprätthålla redan etablerade nätverk mellan forskare. Nätverken ska vara forskningsinitierande och syfta till att bidra till kommande forskning genom vetenskapliga möten och kontakter där forskare kan definiera, avgränsa och formulera forskningsidéer som i förlängningen kan leda fram till ansökningar om forskningsmedel. Medel till forskarnätverk söks av grupper av forskare där en övervägande del av deltagarna ska komma från forskningsmiljöer utanför Sverige och kan även inkludera doktorander. Samarbeta med forskare vid Södertörns högskola är en förutsättning. Omfattningen i medel är maximalt 150 000 kronor per nätverk för maximalt ett år.

Fem ansökningar kom in, varav tre beviljades. Sammanlagt beviljades 443 000 kronor.

Publiceringsstöd

Forskare som har haft ett forskningsprojekt finansierat av Östersjöstiftelsen har möjlighet att, inom tre år efter slutredovisat två- eller treårigt projekt, postdok-projekt eller storprojekt, söka stöd till publicering av forskningsresultat från projektet. Stödformen kan sökas även av projektledare för ett beviljat konferensstöd.

Tre ansökningar kom in, varav en återtogs av sökande. Två ansökningar beviljades, sammanlagt 172 000 kronor.

Konferensstöd

Medel kan sökas för att anordna konferenser med tydlig Östersjö- och Östeuroparelevans. Syftet är att främja internationalisering och kunskapsutbyte mellan svenska och utländska forskare samt att bidra till spridning av forskning om Östersjö- och Östeuropaområdet. Utlysningen är öppen för forskare inom och utanför Sverige.

14 ansökningar kom in, varav en återtogs av sökande. 11 ansökningar beviljades. Sammanlagt beviljades 1 951 239 kronor.

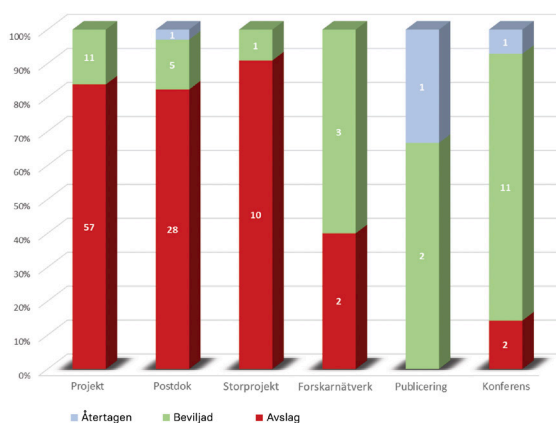
Samtliga utlysningar är öppna att söka för forskare vid lärosäten såväl i som utanför Sverige. Södertörns högskola ska vara medelsförvaltare för samtliga bidragsformer, med undantag stödformen forskarnätverk. Där kan ett annat svenskt lärosäte vara medelsförvaltare. Stödformen förutsätter dock samarbete med forskare vid Södertörns högskola.

Särskilda åtgärder med anledning av kriget i Ukraina

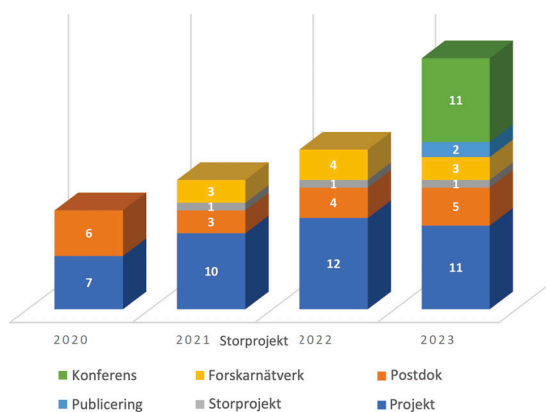
Utöver ovanstående bidragsformer beviljade stiftelsen även totalt 28,2 miljoner kronor till projektet (Re)constructing Ukraine, som ett led i styrelsen satsning att stödja insatser föranledda av kriget i Ukraina. Beloppet kommer att betalas ut under perioden 2024-2028.

Stiftelsen beslutade även att förlänga medlen till riskutsatta forskare från Ukraina. Stiftelsen beviljar 10,8 miljoner kronor till och med sista mars 2025.

Sammanfattning, antal inkomna respektive beviljade bidrag

Inkomna ansökningar

Beviljade ansökningar

Totalt beviljade stiftelsen 138 074 872 kronor under 2023 till enskilda forskare och forskargrupper. Medlen kommer att betalas ut under perioden 2024–2028.

Stiftelsens medel till Södertörns högskola beviljade 2023

Södertörns högskolas rektor inkommer med en årlig ansökan direkt till stiftelsen. Under 2023 beslutade styrelsen att betala ut 140 533 000 kronor till högskolan, efter ansökan från rektor.

Stiftelsen beviljar på detta sätt medel till följande verksamheter på högskolan för utbetalning under 2024.

Östersjö- och Östeuropaprogrammet

Professorsprogrammet sjsattes i två omgångar under 2008 och 2009 och utformades av stiftelsen och högskolan gemensamt. Syftet var att stärka och utveckla kvaliteten på forskning och forskarutbildning. En viktig framgångsfaktor för vetenskapliga miljöer är att där, förutom kortare forskningsprojekt, finns tillsvidareanställda högt kvalificerade forskare, såsom professorer med forskning inom tjänst. Under 2023 var totalt 18 professorer inom 17 ämnen finansierade inom programmet. Professorerna finansieras av stiftelsens medel om 60 till 80 procent för egen forskning, för byggande av forskningsmiljöer och nätverk såväl internationellt som nationellt samt för teori- och metodutveckling.

Centre for Baltic and East European Studies (CBEES)

Centre for Baltic and East European Studies, CBEES, är ett mångvetenskapligt centrum med syfte att stärka och utveckla Södertörns högskolas Östersjö- och Östeuropaforskning. CBEES samlar, stärker och synliggör högskolans Östersjö- och Östeuropaforskning och dess forskarutbildning. CBEES är en väl etablerad akademisk miljö med starka internationella nätverk. CBEES verksamhet finansieras huvudsakligen av Östersjöstiftelsen, även om enskilda medarbetare också erhåller externa forskningsmedel från annat håll. Målbilden är att centrumbildningens aktiviteter – högre seminarier, workshops, publikationer, sommarskolor, nätverksträffar samt en årlig internationell konferens – ska nå ut i forskarsamhället, till allmänheten och hålla hög kvalitet. Därtill ska CBEES aktiviteter ha nationellt och internationellt genomslag. Aktiviteterna bygger ofta på nationella och internationella samarbeten.

Bidrag till resor och konferenser

Östersjöstiftelsen har beviljat medel till rese- och konferensbidrag vilka Södertörns högskola sedan fördelar till högskolans institutioner. Även doktoranderna inom forskarskolan Baltic and East European Graduate School (BEEGS) kan ansöka om bidrag. Syftet med stödet är att stimulera och underlätta deltagande i internationella forskningssammanhang. Pandemin har påverkat möjligheten till användningen av medel till resor och konferenser.

Stöd till forskarutbildning

Stiftelsen finansierar forskarutbildning för doktorander med inriktning på Östersjö- eller Östeuropaforskning, framför allt vid forskarskolan BEEGS (Baltic and East European Graduate School).

Akademisk infrastruktur

Östersjöstiftelsens stöd till akademisk infrastruktur vid Södertörns högskola innebär medel bland annat till högskolans bibliotek och dess forskningslaboratorier. Bibliotekets uppdrag är att säkerställa vetenskaplig informationsförsörjning så att forskare ska ha snabb och enkel tillgång till relevanta informationsresurser, såväl digitala som tryckta. Medlen till biblioteket används bland annat för att hantera öppen tillgång till såväl forskningsresultat som forskningsdata. Biblioteket registrerar också publikationer i databasen DiVA och noterar då särskilt publikationer finansierade av Östersjöstiftelsen och publikationer med relevans för Östersjö- och Östeuroparegionen. Biblioteket bistår stiftelsen med sammanställningar av information om stiftelsens beviljade forskningsprojekt för införande i databasen Swecris.

Stiftelsen beviljar också medel till högskolans publikationskommitté, vilken har till uppdrag att stödja högskolans forskare i att publicera forskning. Kommittén ger bidrag till bland annat tryckbidrag och språkgranskning samt ansvarar för utgivning av serierna Södertörn Academic Studies, Research Reports och Working Papers.

Forskningslaboratorierna används av såväl seniora som juniora forskare och doktorander och är en nödvändig del av den miljövetenskapliga forskningen.

Tidskriften Baltic Worlds

Tidskriften Baltic Worlds är en mångvetenskaplig kvartalstidskrift med fokus på Östersjö- och Östeuroparegionen. Den är en av Södertörns högskolas viktigaste kommunikationskanaler om forskning om området. Tidskriften har internationell spridning i ett 50-tal länder och ges ut öppet tillgängligt. Tidskriften är med i Register over vitenskapelige publiceringskanaler (norska listan) och i Scopus.

Rektors disposition och samfinansiering

Syftet med medel till rektors disposition och samfinansiering är att ge möjlighet för rektor vid Södertörns högskola att kunna agera med kort framförhållning. Medel inom dessa poster har bland annat använts till förlängning av doktorandanställningar med anledning av pandemin.

FORSKNING		FORSKARUTBILDNING		AKADEMISK INFRASTRUKTUR	
Östersjöprogrammet	35 684	Östersjö-finansierade doktorander	56 414	Biblioteket	16 617
CBEEs	22 234	(exkl. projektdoktorander)		Forskningslaboratorier	1 527
Rektors disposition	4 000			Tidskriften Baltic Worlds	2 141
				Kommunikationsstöd	1 216
				Publikationskommittén	700
Summa forskning	61 918	Summa forskarutbildning	56 414	Summa akademisk infrastruktur	22 201
				Högskolans totala ansökan	140 533

Sammanfattning

Totalt beslutade stiftelsen att bevilja 279 mnkr till forskning som stöder stiftelsens ändamål, antingen som medel till enskilda forskare eller forskargrupper eller som stöd direkt till Södertörns högskola.

Den ekonomiska förvaltningen 2023

Om den ekonomiska förvaltningen

Organisation och ansvar

Styrelsen har det yttersta ansvaret för stiftelsens kapitalförvaltning och styr övergripande förvaltningen via en fastställd placeringspolicy. På styrelsens uppdrag hanteras kapitalförvaltningen av en placeringsdelegation. Placeringsdelegationen sammanträder månadsvis. Stiftelsen har anställda förvaltare som löpande hanterar stiftelsens kapital. Kammarkollegiet utgör stiftelsens funktion för så kallad Back Office och Middle Office.

Riktlinjer och resultat i ett längre perspektiv för Östersjöstiftelsens kapitalförvaltning

Östersjöstiftelsen har likt många stiftelser ett evigt perspektiv. Det ursprungliga kapitalet ska förvaltas så att det över tid minst bibehåller sitt reala värde. Stiftelsens styrelse har också fastställt ett årligt genomsnittligt reallt avkastningskrav, som för närvarande uppgår till 4,5 procent med hänsyn tagen till inflation. Stiftelsens styrelse fastställer även årligen en normalportfölj som anger fördelningen mellan tillgångskategorier samt tillåtna avvikelser från dessa. Placeringsdelegationen har befogenhet att besluta om fördelningen av tillgångarna inom ramen för dessa avvikelser.

Följande principer är vägledande för kapitalförvaltningen:

Östersjöstiftelsen strävar efter riskspridning inom respektive tillgångskategori genom väldiversifierade portföljer.

Östersjöstiftelsen strävar efter en låg omsättning i portföljen och låga förvaltningskostnader eftersom detta på lång sikt ger en signifikant påverkan på förvaltningsresultatet.

Östersjöstiftelsen granskar löpande sina aktieplaceringar ur ett hållbarhetsperspektiv.

Östersjöstiftelsen arbetar självständigt med sin kapitalförvaltning och fattar själv sina placeringsbeslut.

Utifrån det eviga perspektivet och stiftelsens avkastningskrav är kapitalet placerat i följande tillgångskategorier:

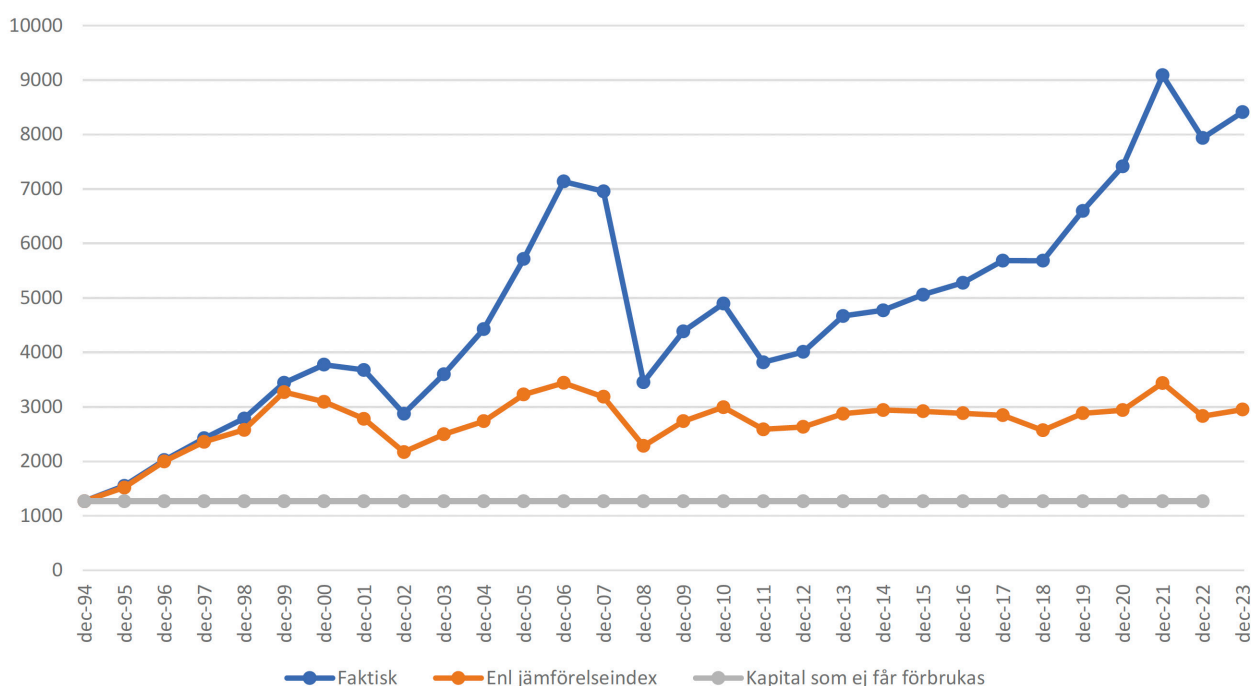
- **Aktier och börsindex.** Med aktier avses här aktier i noterade bolag med ett marknadsvärde som typiskt sett är över 10 miljarder kronor och som över tid uppvisat stabil lönsamhet och som förväntas fortsätta göra detta. Med börsindex avses placeringar som ger en exponering mot ett börsindex. Det kan exempelvis vara aktieindexobligationer eller terminer, som kan öka eller minska portföljens aktieexponering. Med aktier kan också bolag avses, noterade såväl som onoterade, med ett marknadsvärde understigande 10 miljarder kronor. Det handlar då om företag som antingen är på väg mot börsnotering eller har en avkastnings- och riskprofil som i övrigt påminner om ett noterat bolag.
- **Värdepapper med aktieliknande avkastning och risk.** Med denna kategori avses här exempelvis fastighetsrelaterade tillgångar, högavkastande obligationer, preferensaktier med en känd avkastning, infrastrukturinvesteringar samt offensiva hedge- och räntefonder. Denna delportfölj ska bedömas ha en risk och förväntad avkastning som tillgångskategorin aktier och börsindex, men avkastningsprofilen får gärna avvika från aktiemarknaden.

Östersjöstiftelsen ska över tid ha en större andel av det förvaltade kapitalet i ovanstående två typer av tillgångskategorier.

- **Småbolag.** Per den sista december 2023 fanns det 14 aktiva bolag i denna delportfölj. Under 2023 har tre bolag avyttrats, varav en av försäljningarna blev mycket framgångsrik för stiftelsen. Inga nya investeringar inom denna tillgångskategori tillkom under året.
- **Likviditet och defensiva placeringar.** Med likviditet och defensiva ränteplaceringar avses det kapital som behöver finnas tillgängligt för löpande betalningar samt ränteplaceringar.

Vid stiftelsens bildande 1994 tilldelades den 1 270 mnkr i kapital. Den årliga genomsnittliga avkastningen från bildandet fram till den sista december 2023 har varit 10 procent (real avkastning 8,1 procent). Under perioden har ca 4,6 miljarder kronor delats ut i anslag.

Nedanstående diagram visar (i blått) stiftelsens faktiska utveckling av kapitalet från bildandet 1994 till den sista december 2023. Den orangea kurvan anger en referensportfölj bestående av 40 procent obligationer och 60 procent aktier, medan den gråa kurvan anger det kapital som inte får förbrukas.

Kapitalförvaltningens marknadsvärderade resultat år 2023

Marknadsvärdet på stiftelsens förvaltade förmögenhet steg under 2023 från 7 936 mnkr till 8 410 mnkr. Utbetalningar i form av anslag och kostnader uppgick under året till 222 mnkr. Stiftelsens totalavkastning under 2023 blev cirka 7,9 procent (f.å. -10,9 procent). Stiftelsens jämförelseindex steg under året med 12,6 procent (f.å. 1,5 procent). Stiftelsens jämförelseindex utgörs av en sammanvägning av aktieindexet Stockholm Gross Index, ränteindexet OMRX Treasury Bill Index samt stiftelsens årliga avkastningskrav plus förändring av konsumentprisindex, KPI, för innevarande år.

Stiftelsens något svagare avkastning relativt jämförelseindex under året beror främst på att innehavet i miljöteknikaktier utvecklades svagt under året. Det förklaras till stor del av de ökade räntekostnaderna under 2023 som starkt minskade intresset för bolag med vinster längre fram i tiden. Östersjöstiftelsen har valt att ha en relativt stor andel kapital investerat i bolag som bidrar till klimatomställningen även om det innebär större svängningar i värderingen i dessa bolag än mognare bolag. Det är en långsiktig satsning i kapitalallokeringen. Under året genomfördes en försäljning av alla aktier i småbolaget Palette Life Sciences vilket bidrog till knappt 10 % av hela årsavkastningen, den hitintills största positiva affären under stiftelsens historia.

Aktier

29,2 procent (f.å. 36 procent) av stiftelsens förvaltade förmögenhet var vid årets slut exponerat mot tillgångskategori aktier och börsindex. Stiftelsens långsiktiga exponering mot denna tillgångskategori ska vara 40 procent enligt placeringspolicyns normalportfölj.

I denna tillgångskategori finns tre delpportföljer; europeiska aktier, miljöteknikaktier samt större onoterade aktier. Miljöteknikaktier innehåller större globala bolag med inriktning mot lösningar för att möta klimatutmaningen. Större onoterade bolag innehåller företag som är större än "småbolag". De är dock inte noterade, men har utvecklats till samma riskprofil som präglar övriga bolag i aktieportföljen.

Avkastningen för aktieportföljen som helhet blev sammantaget 1,9 procent (f.å. -24,8 procent) under 2023, att jämföra med jämförelseindex, OMX Stockholm Gross Index, som steg med 18,8 procent (f.å. -22,4 procent) under samma period.

De tre olika delpportföljerna utvecklades enligt följande:

- Europaportföljen steg med 4,3 procent (f.å. -38,4 procent). Avkastningen hos de ingående bolagen var blandad, men precis som förra året påverkades utfallet negativt av primärt Oatly som bidrog med en avkastning på -7,2 procent.
- I likhet med de flesta miljöteknikbolag så gick denna portfölj svagt under 2023, med en total nedgång på -18,3 procent (f.å. 4,6 procent). Mer än hälften av den negativa avkastningen, -10,2 procent, förklaras dock av nedgången i ett bolag Enphase Energy, som dock gick mycket starkt under 2022.
- Den större Onoterade delpportföljen steg med 12,8 procent (f.å. 18,8 procent). Det var primärt investmentbolaget Karnell som bidragit positivt till avkastningen, men även Broviken utvecklades positivt.

Värdepapper med aktieliknande avkastning och risk

Vid årsskiftet hade stiftelsen en exponering mot tillgångskategori aktieliknande avkastning och risk på 44,4 procent (f.å. 46,3 procent). Stiftelsens långsiktiga exponering mot denna tillgångskategori (normalportföljen) ska vara 40 procent. Tillgångskategori utgjordes under 2023 av fastighetsrelaterade och högavkastande räntebärande tillgångar. Fastighetsportföljen innehåller till största del samhällsfastigheter och hotellfastigheter samt fastighetsrelaterade fonder med opportunistisk inriktning. Delpportföljen med högavkastande räntebärande värdepapper utgjordes vid årsskiftet framför allt av fonder med inriktning mot svenska och utländska direktlån och obligationer. Att tillgångskategori vid årsskiftet befinner sig en bit över den långsiktiga ideala exponeringsnivån beror primärt på att avkastningen för aktieportföljen utvecklats svagt och därmed blivit något underviktad.

Avkastningen för tillgångskategori blev sammantaget -0,5 procent (f.å. 7,4 procent) under 2023. Den höga inflationen i samhället slår igenom för tillgångskategoriens jämförelseindex som består av stiftelsens avkastningskrav, 4,5 procent plus KPI för 2023. Jämförelseindex steg under året med 8,9 procent (f.å. 16,8 procent).

Exponeringen mot de fastighetsrelaterade tillgångarna utgjorde vid årets slut 24,3 procent (f.å. 25,8 procent) av stiftelsens förvaltade förmögenhet. Avkastningen för delportföljen blev -3,9 procent (f.å. 6,4 procent) under 2023. Delportföljens onoterade fastighetstillgångar samt fonder värderas löpande till marknadsvärde. Den negativa avkastningen kan främst förklaras av en svag utveckling av den svenska fastighetssektorn generellt under året vilket även till viss del avspeglas i stiftelsens fastighetsportfölj som totalt dock anses stabil.

De högavkastande räntebärande tillgångarna utgjorde vid slutet av året 20,1 procent (f.å. 20,5 procent) av stiftelsens förvaltade förmögenhet. Avkastningen för denna tillgångskategori blev 3,7 procent (f.å. 8,4 procent) under året. Avkastningen blev något sämre detta år då framförallt två fonder presterade sämre än tidigare år.

Småbolagsportföljen

Portföljen utgjorde vid årsskiftet 7,7 procent (f.å. 14,8 procent) av stiftelsens förvaltade förmögenhet. Det var 14 aktiva bolag i delportföljen per den sista december 2023. Avkastningen i delportföljen blev hela 48,0 procent (f.å. -5,2 procent). Under året har tre avyttringar genomförts, varav försäljningen av Palette Life Sciences blev en mycket stor framgång som bidrog med 70,1 procent av resultatet i delportföljen.

Defensiva räntebärande placeringar

Vid årsskiftet hade stiftelsen en exponering mot tillgångskategorin defensiva räntebärande placeringar på 18,0 procent (f.å. 3,3 procent). Ambitionen är att långsiktigt, i enlighet med förvaltningsfilosofin, ha en exponering runt 10 procent mot denna tillgångskategori. Detta är en lägre exponering än för de flesta övriga delportföljer eftersom den förväntade avkastningen i regel är lägre för denna tillgångskategori än stiftelsens avkastningskrav. Att exponeringen är så stor under 2023 beror på att likvidtillskottet från avyttringen av Palette Life Sciences skedde under det sista kvartalet. Den riskjusterade avkastningen på räntebärande tillgångar var under denna period också attraktiv varför en stor del av likvidtillskottet investerats i denna kategori.

Avkastningen för tillgångsslaget blev 2,2 procent (f.å. -4,3 procent) under 2023 medan jämförelseindex, OMRX Treasury Bill Index, steg med 3,3 procent (f.å. 0,2 procent) under samma period. Hade det stora likvidtillskottet erhållits tidigare under året hade avkastningen varit högre för denna delportfölj.

Valutasäkring

Enligt stiftelsens placeringspolicy skall stiftelsens valutaexponering netto uppgå till ungefär 50 procent av värdet av underliggande utländska tillgångar över tid.

Vid årets slut hade stiftelsen en valutaexponering netto som uppgick till 1 537 mnkr mot utländska valutor.

Av stiftelsen totala avkastning gav valutasäkringarna ett bidrag på minus 0,16 procentenheter under året.

Samtidigt innebär stiftelsens valutastrategi att stiftelsen netto haft en betydande exponering mot utländska valutor, främst dollar och euro. Eftersom dessa valutor stärkts relativt svenska kronan har stiftelsen sammanlagt fått ett betydande bidrag på innehav de nominerade i utländska valutor. De utländska innehaven finns i alla tillgångskategorier utom i defensiva räntebärande värdepapper.

Östersjöstiftelsens hållbarhetsarbete

Stiftelsen arbetar sedan 2001 med en normbaserad granskning av de marknadsnoterade bolagen. Konkret betyder detta att stiftelsen granskar alla sina börsnoterade bolag utifrån FN:s Global Compacts 10 principer för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. I tillägg till detta har stiftelsen sedan 2016 valt att exkludera börsbolag vars intäkter till mer än 50 procent består av fossila bränslen. Dessutom exkluderar stiftelsen bolag som är involverade i kontroversiella vapen, pornografi, tobak och spel med pengar. Sedan dess har stiftelsen stärkt hållbarhetsarbetet på olika sätt:

- Stiftelsen bedriver gemensamt påverkan, så kallad pool engagement, tillsammans med andra förvaltare mot börsbolag som inte lever upp till FN:s normer. Detta är en tjänst som stiftelsen köper av ISS-ESG.
- Stiftelsen integrerar hållbarhet vid investeringsbedömningar. Exempelvis har stiftelsens antagit en klimatstrategi för aktieförvaltningen som bland annat innebär en strävan att investera i bolag som ställer om sin verksamhet mot 2-gradersmålet såsom det är definierat i Parisavtalet. Stiftelsen har numera en delportfölj som enbart investerar i bolag som bidrar till klimatomställningen i enlighet med ambitionen att följa Parisavtalet. Per den sista december 2023 utgjorde den 19,6 procent av den sammanlagda aktieportföljen.

Under 2022 började stiftelsen utveckla klimatrappor- teringen för aktieportföljen tillsammans med SE-ban- kens hållbarhetsexperter. Exempelvis utvärderades miljöteknikaktier ur tre olika perspektiv: följsamhet mot EU-taxonomin, koldioxidutsläpp i förhållande till intäkterna samt hur stor andel delportföljens intäkter som är förenliga med Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Resultatet visar bland annat att 63 procent av stiftelsens portföljbolag både prioriterade sektorer och var i linje med hållbarhetsmålen ur ett tax- onomiperspektiv vid rapporteringstillfället under 2023

Fem år i sammandrag med Östersjöstiftelsen

År	Avkastning, procent	Avkastning miljoner kronor	Förmögenhet miljoner kronor	Beslutade anslag miljoner kronor
2019	20,2	1 139	6 446	193
2020	15,3	988	7 232	162
2021	24,4	1 848	8 973	182
2022	-10,9	-983	7 755	254
2023	7,9	672	7 981	279

Anm. Avkastningen har beräknats utifrån marknadsvärdet på stiftelsens förvaltade tillgångar och förmögenheten avser stiftelsens eget kapital beräknat utifrån marknadsvärdet.

Finansiell riskstyrning

Enligt riktlinjerna för stiftelsens kapitalförvaltning ska förmögenheten placeras i tillgångar som gynnar långsiktig real tillväxt av kapitalet samt ge en genomsnittligt god årlig avkastning. Stiftelsens styrelse fastställer årligen en normalportfölj, samt tillåtna avvikelser från den, som anger fördelningen mellan olika tillgångsslag. Placeringsdelegationen förvaltar stiftelsens värdepappersportfölj inom ramen för den beslutade normalportföljen. Vidare säkerställs riskspridningen genom att reglerna i placeringsföreskrifterna anger begränsningar för olika typer av placeringar i enskilda värdepapper samt för tillåtna emittenter. Vid investeringar i utländska värdepapper strävar stiftelsen efter att valutasäkra investeringen till nominellt belopp.

Utöver den ordinarie revisionen genomförs varje år en särskild granskning av kapitalförvaltningen.

Den utförs av en oberoende part.

Enligt stadgarna får ursprungskapitalet inte förbrukas

För att mäta om stiftelsekapitalet har behållit sitt reala värde kan stiftelsekapitalet, uppräknat med förändringen av konsumentprisindex, ställas mot stiftelsens aktuella egna kapital.

Stiftelsekapital 1994-08-01

1 269 749 086 kronor

Förändring KPI, indextal (1980=100)

1994 juli 248,4

2023 dec 413,3

Realt, med månadsindex uppräknat, uppgick stiftelsekapitalet 2023-12-31 till 2 113 mnkr.

Stiftelsekapital och värde regleringsfond uppgick 2023-12-31 till 6 594 mnkr.

Beträffande nyttjande av kapitalvinster

Stiftelsen inkom 2009 till Länsstyrelsen med en begäran om att få använda kapitalvinster till forskningsanslag och fick medgivande till det. I samband med

detta medgivande har dock stiftelsen ålagt sig att inte använda kapitalvinster på detta sätt om det medför att stiftelsens förmögenhet kommer att underskrida 150 procent av ett inflationsuppräknat stiftelsekapital. Länsstyrelsen har ansett en sådan restriktion ändamålsenlig. Under 2012 har stiftelsen åter frågat Länsstyrelsen om detta förfaringsätt och Länsstyrelsen har bekräftat att man inte invänder mot det.

Stiftelsen har under efterföljande år fortsatt att tillämpa denna princip. Stiftelsen har sett över den och kommit fram till att fortsätta att tillämpa den. Under året har 100 mnkr förts över till fritt kapital. Per 2023-12-31 uppgick 150 procent av ett inflationsuppräknat stiftelsekapital till 3 170 mnkr.

Bokfört resultat samt vinst- och kapitaldispositioner

Årets bokförda resultat blev 1 147 mnkr. Nettot av realisationsvinster och realisationsförluster samt nedskrivningar och återförda nedskrivningar uppgår sammantaget till 960 mnkr.

Hösten 2022 beslutade styrelsen om 254 mnkr till 2023 års forskningsanslag. Under året har stiftelsen betalat ut 205 mnkr och fått återbetalda anslag om 10 mnkr. Tillsammans med stiftelsens kostnader om 27 mnkr blir det totalt 222 mnkr, vilket utgör de samlade utgifterna under året. Dessa bekostas från intäkter av utdelningar, räntor och valutaterminer minus valutakursförluster. Vid årets slut uppgår det fria egna kapitalet därmed till 70 mnkr.

Skatter

Stiftelsen är begränsat skattskyldig eftersom dess ändamål är bidrag till forskning.

För skattebefrielse ska enligt gällande praxis minst 80 procent av kapitalets avkastning, exklusive realisationsresultat, användas för stiftelsens ändamål. Begränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (7 kap 3 §) förutsätter att tre krav är uppfyllda: ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven. Stiftelsen uppfyller alla tre kraven och beskattas därför inte för kapitalinkomst och förmögenhet.

Resultaträkning

Kr	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Stiftelsens intäkter			
Ränteintäkter mm		100 569 997	154 549 363
Aktieutdelningar		110 605 442	78 494 658
Övriga finansiella intäkter		2 768 718	1 933 269
Summa Stiftelsens intäkter		213 944 157	234 977 291
Stiftelsens kostnader			
Kapitalförvaltningskostnader		-10 446 218	-13 557 101
Personalkostnader	2	-12 636 692	-11 964 104
Administrationskostnader		-2 217 775	-1 910 683
Övriga kostnader		-1 287 442	-1 583 316
Summa Stiftelsens kostnader		-26 588 127	-29 015 204
Resultat före finansiella poster		187 356 031	205 962 087
Resultat från finansiella anläggningstillgångar			
Realisationsvinster/förluster	3	1 018 394 597	-267 800 367
Värdereglering svenska aktier	4	23 596 035	62 972 691
Valutakursvinster/förluster		-82 009 993	-138 476 548
Summa resultat från finansiella AT		959 980 639	-343 304 224
Årets Resultat		1 147 336 669	-137 342 137

Balansräkning

Kr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Finansiella anläggningstillgångar			
Svenska aktier och andelar	4	1 518 597 737	1 786 981 607
Förlagslån, obligationer, alternativa investier.	5	4 058 296 500	2 585 700 731
Utländska aktier och andelar	6	1 306 246 153	1 546 431 861
		<u>6 883 140 389</u>	<u>5 919 114 199</u>
Summa anläggningstillgångar		6 883 140 389	5 919 114 199
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Kortfristiga fordringar			
Övriga kortfristiga fordringar		15 014 364	94 165 178
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		75 105 032	140 604
		<u>90 119 396</u>	<u>94 305 781</u>
Kassa och bank			
Bank		73 327 259	80 285 490
		<u>73 327 259</u>	<u>80 285 490</u>
Summa omsättningstillgångar		163 446 654	174 591 271
SUMMA TILLGÅNGAR		7 046 587 044	6 093 705 469

Kr	Not	2023-12-31	2022-12-31
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		1 269 749 086	1 269 749 086
Värderegleringsfond		5 325 076 576	4 383 085 944
Summa bundet kapital		6 594 825 661	5 652 835 030
Fritt Eget Kapital			
Balanserat resultat		69 912 514	133 176 998
Summa fritt eget kapital		69 912 514	133 176 998
Summa eget kapital		6 664 738 176	5 786 012 028
Långfristiga skulder			
Beslutade anslag långfristiga		131 302 155	98 968 453
Summa långfristiga skulder		131 302 155	98 968 453
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		364 843	351 922
Beslutade, ej utbetalda anslag		245 807 421	204 916 631
Övriga kortfristiga skulder		1 214 086	1 200 037
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3 160 363	2 256 398
Summa kortfristiga skulder		250 546 713	208 724 989
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		7 046 587 044	6 093 705 469

Förändring i eget kapital

	Bundet Eget Kapital		Fritt Eget Kapital	Totalt Eget Kapital
	Stiftelse-kapital	Värdereglerings-fond	Balanserat resultat	
Ingående Balans	1 269 749 086	4 383 085 944	133 176 998	5 786 012 028
Årets resultat			1 147 336 669	1 147 336 669
Omf återföring/nedskrivningar		23 596 035	-23 596 035	0
Omf realisationsresultat		1 018 394 597	-1 018 394 597	0
Återföring från värderegleringsfond		-100 000 000	100 000 000	
Under året beviljade anslag			-278 584 123	-278 584 123
Återförda anslag			9 973 602	9 973 602
Utgående Balans	1 269 749 086	5 325 076 576	69 912 514	6 664 738 176

Av beviljade anslag för 2024 är ingenting utbetalt i december 2023.

Marknadsvärdet på det egna kapitalet per 2023-12-31 är 7 981 415 862 kr (2022-12-31 var det 7 754 868 664 kr).

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). För att ge en mer rättvisande bild är resultaträkningens uppställningsform anpassad till stiftelsens verksamhet.

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs.

Övriga fordringar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde enligt portföljmetoden. Vid större nedskrivningsbehov görs separat nedskrivning av enskilda innehav.

Obligationer värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Huvudprincipen för värdering av onoterade bolag är att utgå ifrån senaste emissionskurs. Senaste emissionskurs får inte vara äldre än 3 år. Om så är fallet skall värdet styrkas genom extern värdering. Emissionerna kan vara riktade till både befintliga och nya aktieägare. Merparten av emissionerna i portföljen har varit till befintliga aktieägare.

Eget kapital

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital utgörs av stiftelsekapital (ursprungligt donationskapital) och värderegleringsfond som ej är tillgänglig för utdelning. Fritt eget kapital (disponibla medel) utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat. Den del av årets resultat som avser realisationsvinst/- förlust samt eventuell nedskrivning omförs mot bundet eget kapital. Resterande del av årets resultat redovisas som fritt eget kapital och är tillgänglig för utdelning.

I enlighet med Länsstyrelsens förhandsbesked 2012-12-27 kan en del av realisationsresultatet föras till fritt eget kapital. Resterande del av årets realisationsvinster/-förluster, samt eventuell nedskrivning/återläggning omförs till värderegleringsfonden under bundet eget kapital.

Not 2	Personalkostnader	2023	2022
	Medelantalet anställda		
	Antal anställda	5	5
	Varav män	2	2
	Antal i styrelsen	7	9
	Varav män	5	5
	Arvoden och andra ersättningar fördelad mellan styrelseledamöter m fl.		
	Löner	5 283 502	5 285 119
	Arvoden styrelsen	1 003 498	1 017 000 *
	Arvoden placeringsdelegationen	491 740	302 500
	Arvoden forskningsdelegationen	799 899	470 000
	Arvoden sakkunniga	656 270	768 778
	Reseutlägg	442 023	389 948
	Sociala avgifter	2 596 499	2 568 097
	Pensioner till anställda	1 318 616	1 084 568
	Övriga personalkostnader	44 644	78 094
	Summa	12 636 692	11 964 104

*) Av årets och föregående års arvode är totalt 276 500 kr att betrakta som extraordinärt. Beloppet avser tidigare utbetalt arvode till fd ordförande Karin Röding. Styrelsen har under 2023 beslutat att återkräva arvodet men någon återbetalning har ännu ej skett.

Not 3	Realisationsvinster/förluster	2023	2022
	Vinster:		
	Aktier svenska noterade	30 587 259	4 086 812
	Aktier svenska onoterade	1 290 001 444	22 206 097
	Aktier utländska	83 120 542	15 565 882
	Aktiecertifikat	23 205 337	3 746 528
	Fonder	482 190	0
	Summa	1 427 396 772	45 605 320
	Förluster:		
	Aktier svenska noterade	-110 063 648	-140 123 910
	Aktier svenska onoterade	-11 198 802	-68 112 550
	Fonder	0	-10 058 777
	Obligationer och andelar	-73 498 898	-12 002 635
	Aktier utländska	-213 742 142	-61 853 279
	Aktiecertifikat mm utländska	-498 685	-21 254 537
	Summa	-409 002 175	-313 405 688
	Summa realisationsvinster/-förluster	1 018 394 597	-267 800 367

Not 4	Svenska aktier och andelar	2023	2022
	Ingående anskaffningsvärde	1 886 221 235	1 931 899 168
	Investeringar	152 526 273	330 145 823
	Avyttringar	-366 978 455	-375 823 755
	Omklassificeringar	-77 527 722	0
	Utgående anskaffningsvärde	1 594 241 331	1 886 221 235
	Ingående nedskrivningar	-99 239 628	-162 212 319
	Årets nedskrivningar/återföring	23 596 035	62 972 691
	Utgående nedskrivningar	-75 643 594	-99 239 628
	Utgående bokfört värde efter nedskrivningar	1 518 597 737	1 786 981 607
	Marknadsvärde	2 205 820 782	3 020 914 476
	Övervärde	687 223 045	1 233 932 870
Not 5	Förlagslån, obligationer, alternativa investeringar	2023	2022
	Ingående anskaffningsvärde	2 585 700 731	2 632 759 998
	Investeringar	2 003 320 341	1 376 150 554
	Avyttringar	-530 724 572	-1 423 209 822
	Utgående anskaffningsvärde	4 058 296 500	2 585 700 731
	Utgående bokfört värde efter nedskrivningar	4 058 296 500	2 585 700 731
	Marknadsvärde	4 482 190 883	3 050 891 746
	Övervärde	423 894 383	465 191 015

Not 6	Utländska aktier och andelar	2023	2022
	Ingående anskaffningsvärde	1 546 431 861	1 769 137 598
	Investeringar	449 101 098	196 792 662
	Avyttringar	-766 814 528	-419 498 399
	Omklassificeringar	77 527 722	0
	Utgående anskaffningsvärde	1 306 246 153	1 546 431 861
	Marknadsvärde	1 511 806 412	1 816 164 612
	Övervärde/Undervärde	205 560 259	269 732 751
Not 7	Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	2023	2022
	Ställda panter		
	Eventalförpliktelser		
	Valutatermin USD 2022-2023	0	891 961 662
	Valutatermin USD 2023-2024	1 323 502 826	0
	Valutatermin EUR 2022-2023	0	957 207 702
	Valutatermin EUR 2023-2024	949 521 973	0
		2 273 024 800	1 849 169 364
	Investeringsåtaganden	1 231 781 404	1 696 358 632

Den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Peter Hedström

Peter Hedström
Ordförande

Ilkka Henrik Mäkinen

Ilkka Henrik Mäkinen
Vice ordförande

Lars-Erik Edlund

Lars-Erik Edlund
Ledamot

Anders Ljunggren

Anders Ljunggren
Ledamot

Anna Malm Bernsten

Anna Malm Bernsten
Ledamot

Stefan Nyström

Stefan Nyström
Ledamot

Linda Ryan Bengtsson

Linda Ryan Bengtsson
Ledamot

Romulo Enmark

Romulo Enmark
Ledamot

Laura Hartman

Laura Hartman
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Catarina Ellström

Catarina Ellström
Auktoriserad revisor
Ernst & Young

Jens Karlsson

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor
Ernst & Young

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa, org.nr 802400–4155

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa för år 2023.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Catarina Ellström
Auktoriserad revisor

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

ÖSTERSJÖSTIFTELSEN

ostersjostiftelsen.se